

Pjerri 69

Několik vět na závěr, snad naposled.

Při zpracování prvního článku o modelu Pjerri 69 jsem se snažil upozornit na nesrovnalosti, které jsem našel v článcích o tomto modelu. Bohužel z takových podkladů se zhotovují modely, které se poté vydávají za pravověrné a které se porovnávají s modely postavenými z vydaných plánek v době jejich vzniku. A to přesto, že je často jen stěží dodržen obrys jednotlivých částí modelu, natož jeho konstrukce. Podle řady modelářů se ale jedná o "plnohodnotného historika", i když často není možné dokázat ani jeho původ, případně navíc i neodpovídá v té době platným pravidlům.

Několik dní poté, co na webových stránkách SAMu 95 vyšel článek o modelu Pjerri 69, mě velmi překvapil mail od Pavla Rábeka ze SAMu 119, který s jeho svolením vkládám do tohoto článku:

Ahoj Janko.

Zaujal ma Tvoj článok na SAM95. V roku 2013 som mal záujem postaviť si tento model, ale v mierke 1:1. Oslovil som sekretára Dánskeho SAM klubu Karl Erik Widel a on mi poslal plán, ktorý je v prílohe, ale ani o ňom nie som presvedčený že je originál. Ja som im na oplátku poslal plán slovenského Havrana, ktorý aj uverejnili vo svojom spravodaji. Nakoniec som model nestaval. Báľ som sa, že ak ho postavím podľa Dánskeho plánu, bude príliš handicapovaný voči modelu čo popisuješ.

Plánek, který byl přílohou tohoto mailu jsem si vytiskl a porovnal jeho jednotlivé údaje s těmi, které jsem publikoval v minulém článku. K čemu jsem dospěl?

Křídlo: střední rovná část je okótována – 575 mm, stavební délka ucha je 270 mm což při vzepětí 85 mm (na výkresu od Radoslava Čížka je udáno 86mm) vznikne rozpětí křídla 1660 mm, což odpovídá údajům v tabulce z Aeromodelleru Annual. Stavební rozměr křídla na vodorovně je $2 \times (575 + 270) = 1690$ mm. Což po zvednutí ucha o 85 mm oboustranně činí rozpětí udaných 1660 mm.

Na výkrese je uveden i výkres konce křídla ve skutečné velikosti, který se liší od kresby v Aeromodeller Annual.

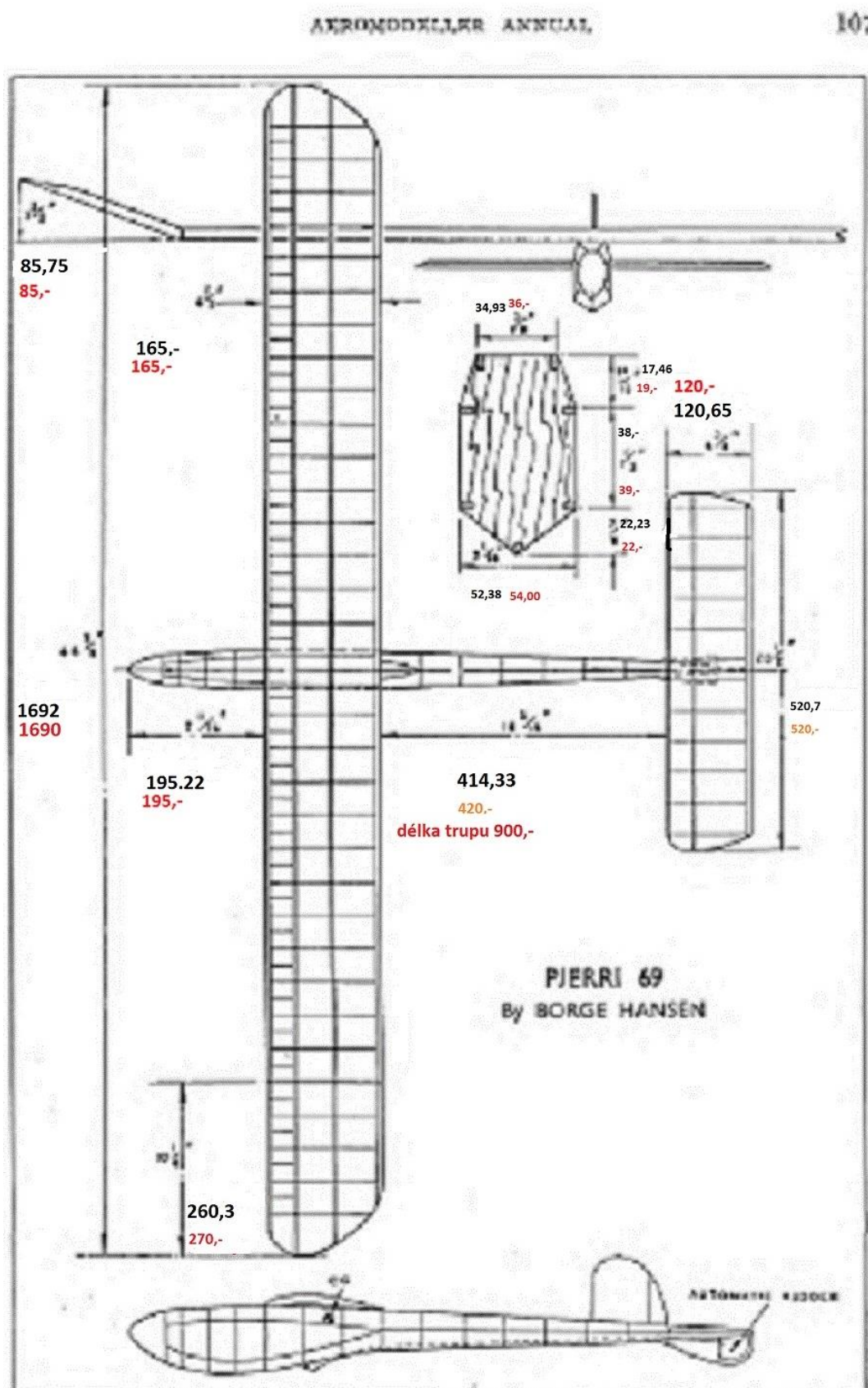
VOP: je na výkrese nakreslena ve skutečné velikosti i s uvedeným profilem a s nosníky. Zároveň jsou uvedeny i všechny potřebné míry.

Trup: po vytištění na tiskárně vychází část od špice po náběžnou hranu křídla o necelé 1% menší. Druhý výkres trupu, který po zvětšení na skutečnou velikost vykazuje rozdíl o 2 mm větší. Celková délka trupu je 900 mm. Z toho vychází pro vzdálenost mezi křídlem a VOP 420 mm. Na výkrese je rozměr větší (425 mm), jelikož je za poslední přepážkou vložen nosník 5x5mm. Největší přepážka trupu je o 2mm širší, než je udáno v Aeromodelleru Annual.

Dovolím si tvrdit, že tyto podklady jsou více než z 95% správné a je možné po malých opravách plánu uvést, že tyto podklady jsou nejpresnější ze všech publikovaných. Podle těchto podkladů, jako nejpresnějších, které můžeme získat, je možné model Pjerri 69 postavit .

Na závěr článku příkládám plánec, který jsem dostal od Pavola Rábeka, ze kterého mohou všichni zájemci vycházet. V tomto případě se jedná o přesné překreslení plánu dle výše uvedených (červených kót). Bohužel se stále více opakuje, že se jako "historické" konstrukce objevují podklady značně nepřesné, historicky nedoložené. Je jen na vedení SAMů, ale i na členech, kteří tyto modely s nejasným původem staví, zdali historický model bude skutečně replika v původní velikosti a s původním pohonem. Nebo to bude "retromodel" , kde bude nejdůležitější jméno modelu a konstruktéra na křídle, tvar se bude porovnávat podle neautorizovaného podkladu majitele na vzdálenost minimálně 3 metrů. I to je možné. Neříkejme ale o takovýchto modelech, že to jsou modely historické (pro modeláře neznalé historie, je každý model, který není bublinkový nebo z umělých hmot stejně veden jako starý, neboli historický).

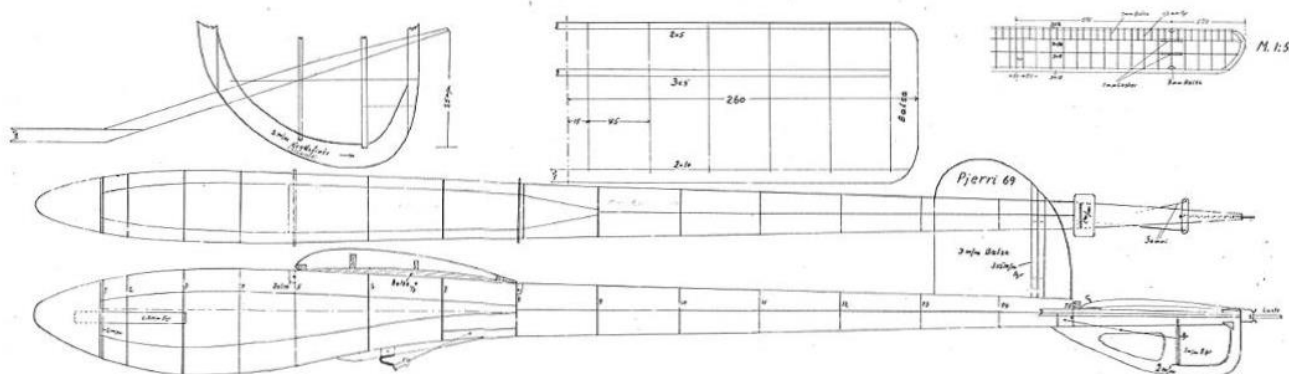
Podklad Pjerri 69 a Aeromodeller Anual s doplněnými rozměry.

Porovnání rozměrů z Aeromodelleru Anual 1950 – **černé** a podkladů dánského Samu od K.E Widela – **červené**.

Podklady na Pjerri 69 z Dánskeho SAM klubu od Karl Erika Widela :

Nákres trupu, křídla a VOP.

Několik poznámek:

Křídlo – střední část 575 mm, ucho 270 mm. hloubka 165 mm první žebro od středu 25mm, další žebra po 50 mm. Položebra po 25 mm. Nosníky: náběžná hrana 3x8, první nosník 10x4, druhý nosník 3x6 odtoková lišta 3x15

Křídlo je nedělené, vcelku, položené na horní část trupu připevněno gumou

VOP - rozpětí 520 mm hloubka 120 mm

Trup – vzdálenosti: špice – náběžná hrana křídla 195mm

Vzdálenost od odtokové hrany profilu křídla po náběžnou hranu VOP je 420 mm

Vzdálenost přepážek za křídlem 60 mm

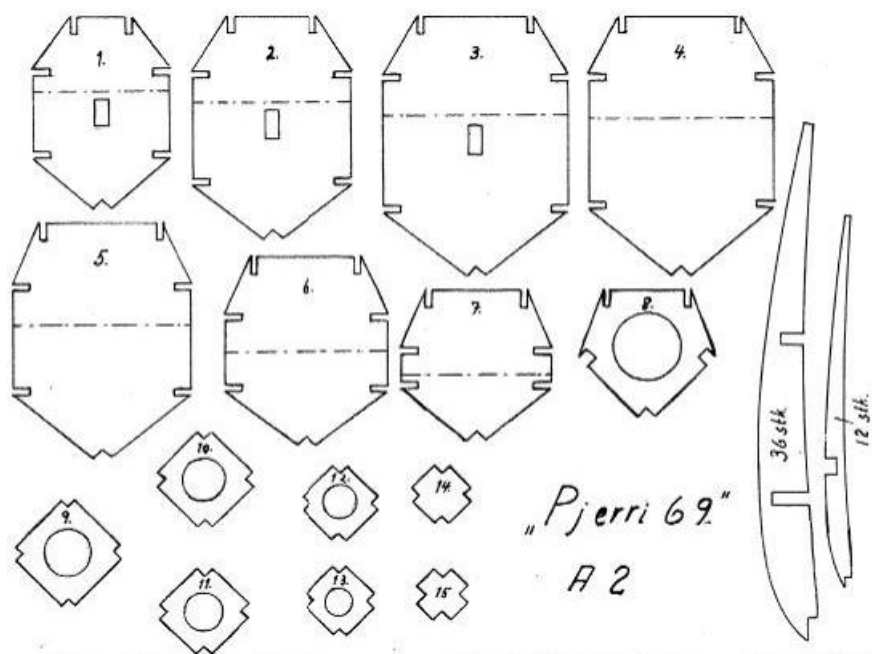
Zjistit a porovnat tvarovou přesnost předcházejících výkresů (od R. Čížka a Aeromodeleru Anual 1950) v úvodním článku, můžeme podle doložené fotografie.

Všimněte si rozporů: bokorysný tvar trupu včetně spodní směrovky, tvar oblouků křídla a VOP. U výše zmíněných dvou výkresů chybí to nejdůležitější na letadle a to je profil křídla a VOP. To vás přímo praští do očí.

Na přiložené fotografii je sám konstruktér Børge Hansen z Dánska s modelem Pjerri - 69. Konstruktér Børge Hansen v roce 2014 oslavil 90 té narozeniny. Zemřel ve věku 91 let.

Přepážky trupu a profil křídla a výškovky ve skutečné velikosti. (na formátu A4.

Pro zajímavost : profil křídla následujícího modelu Pjerri – 70 je stejný jako u modelu Pjerri – 69 , i s rozměry nosníků a jejich umístěním.

Mladějov na Moravě 16.4.2017

Jan Kypta